

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718010167
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8718010167.1

Uznesenie

Krajský súd v V. v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána W. a sudcov JUDr. Q. Zeleňakovej a JUDr. Moniky Halkociovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29.10.2018, v trestnej veci proti obž. Q. Q. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp.zn. 5T/27/2018 zo dňa 20.06.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uznal obž. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX v F., trvale bytom V. Z. č. XXX/XX, K., adresa na doručovanie F. XXX/XX, K., vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. X Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

-dňa XX.XX.XXXX v čase približne o XX:XX hod. na železničnej stanici v V., pod zámienkou ukázania nástupišťa vlakov smerujúcich do O. vylákal poškodeného B. S. na nástupište č. 2 a tam sa mu postavil do cesty pred dvere, ktoré vedú k eskalátorom, načo ho poškodený B. S. vyzval, aby mu uvoľnil cestu k eskalátorom, no on neustúpil a bránil mu, aby sa dostal k eskalátorom a zároveň poškodenému B. S. povedal, aby mu dal mobilný telefón, čo poškodený B. S. odmietol a znova ho vyzval, aby mu uvoľnil cestu k eskalátorom, načo mu obžalovaný chytil pravú ruku a vložil mu ju do dverí, ktoré sa zavreli a pritom mu zovreli pravú ruku, následne chytil ľavú ruku poškodeného a nasilu sa mu snažil vybrať z ľavej ruky mobilný telefón, pričom poškodený B. S. začal kričať a v tom ho obžalovaný udrel otvorenou dlaňou po pravom líci a z ľavej ruky mu vytrhol mobilný telefón značky Samsung GT - 18750, striebornej farby, IMEI 354 084 XXX XXX 372 a s ním ušiel, čím takto svojim konaním spôsobil poškodenému B. S. udretie a pomliaždenie pravej ruky, opuch a zakrvácanie v mäkkých tkanivách, bolesti s dobou liečenia 8 dní a zároveň odcudzením mobilného telefónu zn. Samsung GT - 18750 spôsobil škodu vo výške 118,- eur poškodenej Q. S., opatrovníčke poškodeného B. S..

Za to mu uložil podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, s použitím 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 /päť/ rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku mu zároveň uložil povinnosť zaplatiť poškodenej Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. I., W. č. XXX/X, okres W. K. B. škodu vo výške 118,- eur.

Proti tomuto rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní, podal obžalovaný odvolanie, ktorá následne prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnil tým, že podľa jeho názoru okresný súd nerozhodoval na základe skutočností a dôkazov. Preto mal odvolateľ za dostačujúce, že videozáznam zo dňa 27.02.2016 jednoznačne dokazoval, že tento trestný čin nespáchal a výpovede poškodeného v prípravnom konaní považoval za vymyslené a nepravdivé a mal za to, že na druhom poschodí železničnej stanice v V. pri posuvných dverách, ktoré sa samostatne otvárajú aj zatvárajú

mohli ruku poškodeného tieto dvere zovrieť alebo iným spôsobom mu ju chytiť. Podľa obžalovaného, v prípade ak by poškodený žiadal o pomoc, prišla by prítomná polícia alebo poškodenému by pomohli cestujúci alebo lístky predávajúci zamestnanci, ktorí sa na tejto stanici nachádzajú nonstop. Odvolateľ tvrdil, že mobilný telefón mu poškodený predal, a poškodený pritom nebol nijako napadnutý a nebolo mu ani ublížené. Odvolateľ navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a okresnému súdu vec vrátil na opätovné rozhodnutie.

Okresný prokurátor vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu považoval napadnutý rozsudok v celom rozsahu za správny a zákonný a s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku, odvolanie obžalovaného navrhol zamietnuť.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania preskúmal v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že konanie trpí podstatnými chybami, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, v dôsledku ktorých bolo potrebné napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť.

Ako vyplynulo z odôvodnenia napadnutého rozsudku, svoje skutkové a právne závery týkajúce sa výroku o vine založil okresný súd na skutočnostiach vyplývajúcich z dokazovania vykonaného na hlavných pojednávaniach, popri prečítanej výpovedi svedkyne Q. S., prečítaných záveroch znaleckého posudku znalcov Q. S. E. a V. S. B. a prečítaných listinných dôkazoch, aj na osobných výpovediach obžalovaného Q. Q., poškodeného B. S. a svedkov X. Q., Q. Z., R. Z., ktorých výsluchy boli na hlavných pojednávaniach vykonané.

Z predloženého spisu, a to z písomnej formy zápisníc o hlavných pojednávaniach vykonaných v prejednávanej veci na súde prvého stupňa v dňoch 25.04.2018 a XX.XX.XXXX krajský súd zistil, že konajúca samosudkyňa rozhodla podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku obidva tieto zápisnice vyhotoviť len prostredníctvom záznamového zariadenia, pričom pri vykonávaní dokazovania bol do zápisnice o hlavnom pojednávaní zaznamenaný len čas, v ktorom obžalovaný Q. Q. vypovedal /od 9:44 hod. do X:XX hod./, čas, po ktorú trvali otázky prítomného prokurátora kladené obžalovanému /od 10:16 hod. do XX:XX hod./ a čas, v ktorom bola obžalovanému položená doplňujúca otázka samosudcu /od 10:20 hod. do 10:20 hod./. Nebol teda zaznamenaný priebeh a obsah samotnej výpovede obžalovaného, ktorú mal v uvedenom čase na hlavnom pojednávaní oznámiť, ani priebeh a obsah jemu položených otázok a jeho odpovedí v uvedenom čase trvania hlavného pojednávania.

Obdobne súd prvého stupňa konal aj v prípade výsluchu svedka X. Q. prokurátorom, pri ktorej zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že trvala od od 10:43 hod. do 10:45 hod. a že mu bola položená doplňujúca otázka samosudcu v čase od 10:52 hod. do XX:XX hod. Do zápisnice o hlavnom pojednávaní nebol zaznamenaný obsah vlastnej výpovede svedka, priebeh a obsah položených otázok zo strany prokurátora ani samosudcu a ani obsah odpovedí svedka na tieto otázky.

Ani v prípade výsluchu svedka B. S. prokurátorom súd prvého stupňa nepostupoval inak, pričom obdobným spôsobom postupoval aj pri zaznamenaní výpovede svedka Q. Z. a svedka R. Z..

Možno pre úplnosť dodať, že k zápisniciam o hlavných pojednávaniach súd prvého stupňa pripojil zvukový záznam z týchto hlavných pojednávanií a nikým nepodpísané, neautorizované prepisy týchto záznamov.

S postupom okresného súdu pri vykonávaní výsluchu obžalovaného a výsluchoch svedkov X. Q., B. S., Q. Z. a R. Z. krajský súd nemohol súhlasiť. V dôsledku nesprávneho postupu pri vyhotovovaní zaznamenaného obsahu výpovede týchto dôkazov totiž vznikli pochybnosti o obsahu skutočností, ktoré okresný súd zistil pri samotnom vykonávaní týchto dôkazov a z ktorých vychádzal pri svojom rozhodnutí. Podľa § X78 ods. 2 Tr. poriadku ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

Podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku predseda senátu rozhodne opatrením o tom, či sa o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí vyhotoví zápisnica diktovaním predsedom senátu, rýchlopisným záznamom alebo sa na vyhotovenie zápisnice použije iné vhodné záznamové zariadenie. O vyhotovovaní rýchlopisného záznamu alebo o použití iného vhodného záznamového zariadenia sa prítomní upovedomia.

Pravidlá potrebné zachovať pri vyhotovení zápisnice o hlavnom pojednávaní použitím iného vhodného záznamového zariadenia ustanovuje § 58 ods. 5, ods. 6 Tr. poriadku. Krajský súd poukazuje na základnú podmienku pre postup podľa týchto pravidiel, a to, že musí ísť o skutočne „iné vhodné záznamové zariadenie“, a nie akékoľvek záznamové zariadenie spôsobilé zaznamenať zvuk.

Ako bolo uvedené vyššie súd prvého stupňa na úvod vyššie uvedených hlavných pojednávaní opatrením určil jediný spôsob vyhotovenia zápisnice o hlavnom pojednávaní, a to použitím záznamového zariadenia, no, nesporne len nedopatrením, reálne nepostupoval tak, ako to predpokladá ustanovenie § 58 ods. 3 Tr. poriadku.

Vyhotovenie zvukového záznamu podľa § 61a Tr. por. nie je použitím iného vhodného záznamového zariadenia podľa § 58 ods. 3 Tr. por.

Podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku predseda senátu rozhodne opatrením o tom, či sa o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí vyhotoví zápisnica diktovaním predsedom senátu, rýchlopisným záznamom alebo sa na vyhotovenie zápisnice použije iné vhodné záznamové zariadenie. O vyhotovovaní rýchlopisného záznamu alebo o použití iného vhodného záznamového zariadenia sa prítomní upovedomia.

Podľa § 61a Tr. poriadku, ktorého názov znie „Zvukový záznam hlavného pojednávania a verejného zasadnutia“, hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie v rozsahu, v ktorom sa na verejnom zasadnutí vykonáva dokazovanie, sa zaznamenáva aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý je súčasťou spisu; záznam možno uchovávať aj iným vhodným spôsobom.

Je teda zrejmé, že hlavné pojednávanie sa zaznamenáva s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku celé od jeho začatia až do jeho skončenia, no nejde v tomto prípade o spôsob vyhotovenia zápisnice o hlavnom pojednávaní v zmysle § 58 ods. 3 Tr. poriadku.

Povinnosť zaznamenávať priebeh hlavného pojednávania, verejného zasadnutia a neverejného zasadnutia nielen prostredníctvom písomnej zápisnice (§ 58 Tr. poriadku), ale aj využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku bola do Trestného poriadku zaradená novelou uskutočnenou zákonom č. 353/2014 Z.z., ktorou sa takáto povinnosť obdobne zaviedla aj v civilnom konaní, s účinnosťou od 01.03.2015. Následne, novelou uskutočnenou zákonom č. 78/2015 Z.z. s účinnosťou od 17.04.2015, sa povinnosť zaznamenávať priebeh trestného konania s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku zúžila iba na hlavné pojednávanie a vo vzťahu k verejnému zasadnutiu iba v časti, v ktorej sa na ňom vykonáva dokazovanie.

Súdca má povinnosť zabezpečiť, aby z každého takéhoto pojednávania bol okrem zápisnice vyhotovený aj zvukový záznam pojednávania (podľa § 61a Tr. poriadku).

Záznam (podľa § 61a Tr. poriadku) sa môže vyhotoviť pomocou zabudovaného nahrávacieho zariadenia alebo pomocou prenosného diktafónu.

Vyhotovovanie zvukových záznamov (podľa § 61a Tr. poriadku) z hlavného pojednávania, respektíve verejného zasadnutia má viesť k dodržiavaniu zákonnosti a dôstojnosti pojednávania a správania sa všetkých osôb prítomných v pojednávacej miestnosti. Zvukový záznam môže byť použitý aj pri riešení sporov o správnosť protokolácie, prípadne v rámci disciplinárneho konania.

V tejto súvislosti je potrebné mať na zreteli v prvom rade ustanovenie § 61a Tr. poriadku, z ktorého vyplýva, že hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie, v rozsahu ktorom sa na verejnom zasadnutí vykonáva dokazovanie, sa zaznamenáva aj popri spôsoboch uvedených v § 58 Tr. poriadku s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku. Nie je teda na rozhodnutí predsedu senátu, či takýto zvukový záznam /podľa § 61a Tr. poriadku/ vyhotoví alebo nie, pritom pokiaľ ide o iné vhodné záznamové zariadenie, jeho použitie je na rozhodnutí predsedu senátu, ako to vyplýva z ustanovenia § 58 ods. 3 Tr. poriadku.

Trestný poriadok umožňuje ako to vyplýva z ust. § 58 ods. 3 Tr. por. vyhotovovať zápisnicu o hlavnom pojednávaní len diktovaním predsedom senátu, rýchlopisným záznamom alebo iným vhodným záznamovým zariadením, nie však diktafónom ako je tomu pri civilnom súdnom pojednávaní, preto zápisnicu o hlavnom pojednávaní diktafónom vyhotovovať možné nie je (diktafón je možné použiť len na vyhotovenie zvukového záznamu podľa § 61a Tr. por.).

Úprava uvedená vo vyhláske Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné, krajské, špeciálny súd a vojenské súdy, podľa ktorej pokiaľ sa hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie, na ktorom sa vykonáva dokazovanie, zaznamenáva pomocou diktafónu, bezodkladne po skončení súdneho pojednávania, ako to vyplýva z § 52 ods. 3 vyhotoví asistent prepis zápisnice pomocou výpočtovej techniky vo vzťahu k spôsobu vyhotovenia zápisnice o hlavnom pojednávaní, nemá pred Trestným poriadkom prednosť. Trestný poriadok je obsiahnutý v zákone teda v právnom predpise vyššej právnej sily ako spravovací poriadok, ktorý je obsiahnutý „len“ vo vyhláske, pritom právny predpis vyššej právnej sily ruší právny predpis nižšej právnej sily, ak si vzájomne odporujú.

Metodický pokyn č. 1/2006 generálneho riaditeľa sekcie trestného práva Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky k záznamu pojednávania pomocou technického zariadenia zo dňa 30. 3. 2006

vydaného na vykonanie záznamu pojednávania podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku v znení zákona č. 650/2005 Z. z. a ustanovení o súdnom pojednávaní podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné, krajské, špeciálny súd a vojenské súdy, pomocou technického zariadenia, bližšie vymedzuje pojem technického zariadenia ako technické zariadenie pozostávajúce z hardvérovej časti a softvérovej časti - aplikácie „Záznam súdnych pojednávaní“, v ministerstvom schválenej verzii nainštalovanej na všetkých okresných a krajských súdoch, poskytovateľom je dodávateľ technického zariadenia spoločnosť AP Media s r. o. a prijímateľom je súd, ktorému bolo dodávateľom inštalované záznamové zariadenie. Pre presné identifikovanie hovoriacej osoby a jasné zaznamenanie obsahu jej prednesu sú formulované odporúčania pre sudcov a osoby zúčastnené zúčastnené pojednávania treba poučiť o spôsobe udeľovania slova - zreteľným oslovením osoby a o spôsobe hlásenia sa o slovo, alebo vznosenia námietky - napr. zdvihnutím ruky, alebo iným vhodným spôsobom.

Preto krajský súd považuje za nepochybné, že iným vhodným záznamovým zariadením podľa § 58 ods. 3 Tr. poriadku je len zariadenie dodané spoločnosťou AP Media s r. o, pevne zabudované v pojednávacej miestnosti súdu, obsahujúce hardvéru a softvérovú časť - aplikáciu „Záznam súdnych pojednávaní“, ktorým diktafón určený na zvukový záznam hlavného pojednávania podľa § 61a Tr. poriadku nie je. Spomínaný diktafón totiž neumožňuje presnú identifikáciu osoby, ktorej prednes zachytáva, keďže len priestorovo zaznamenáva zvuk v pojednávacej miestnosti, čím ale nespĺňa podmienky určené ministerstvom spravodlivosti pre iné vhodné záznamové zariadenie tak ako to vyplýva z vyššie uvedeného metodického pokynu.

Pokiaľ teda sudca nezabezpečí vyhotovenie zápisnice o hlavnom pojednávaní diktovaním predsedom senátu, ale ani iným vhodným záznamovým zariadením podľa vyššie uvedeného metodického pokynu a zápisnica o hlavnom pojednávaní v časti výpovedi vypočúvaných osôb a ďalších ich prednesov obsahuje len poznačenie reálneho času, v ktorom výsluch, či prednes bol realizovaný s odkazom na vyhotovenie zvukového záznamu, pritom ide o zvukový záznam podľa § 61a Tr. poriadku, ktorý zvukový priebeh hlavného pojednávania zachytáva len priestorovo bez identifikácie hovoriaceho, nie v reálnom čase ale vždy od nuly, s priložením neautorizovaného prepisu zvukového záznamu vyhotoveného podľa § 61a Tr. poriadku, ktorý bezpečnú identifikáciu hovoriacich osôb neumožňuje, znamená to, že priebeh hlavného pojednávania a dôkazy na ňom vykonané, nie sú zachytené v listinnej podobe zákonným spôsobom, teda sú zachytené postupom odporujúcim zákonu, tým pádom bez záruky správnosti ich záznamu a bez možnosti overenia správnosti ich zachytenia.

To ale potom ďalej znamená, že súd prvého stupňa nemal dostatočný podklad pre svoje rozhodnutie a odvolací súd nemá dostatočný podklad pre preverenie skutočného obsahu všetkých dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a zákonnosti ich vykonania.

Ide o chybu konania podľa § 321 ods. 1 Tr. por., ktorá má za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a vrátenie veci súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, pričom súd prvého stupňa hlavné pojednávanie vykoná znovu, jeho priebeh a dôkazov na ňom vykonaných zachytí do zápisnice o hlavnom pojednávaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom.

To sa týka zaznamenaných výpovedí obžalovaného a svedkov svedkov X. Q., B. S., Q. Z. a R. Z., u ktorých z doterajšieho postupu súdu prvého stupňa nevyplýva, že by mal dostatočný, nepochybný a jasný podklad, o ktorý by mohol oprieť svoje rozhodnutie. Zo spôsobu konania súdu prvého stupňa nebolo jednoznačne zrejmé, ako na hlavnom pojednávaní skutočne vypovedali, pretože ich výpoveď do zápisnice o hlavnom pojednávaní nebola zaznamenaná v súlade so zákonom, teda Trestným poriadkom. Pritom išlo nepochybne o dôkazy od nositeľov skutočností dôležitých pre trestného konanie. Pokiaľ potom súd prvého stupňa oprel napadnutý rozsudok aj o takto vykonané dôkazy, nevychádzal z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní. Keďže tým došlo k porušeniu ustanovení Trestného poriadku, a to najmä § 278 ods. 2, bolo potrebné napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť.

Súd prvého stupňa bude musieť opätovne vypočuť obžalovaného Q. Q., poškodeného B. S. a svedkov X. Q., Q. Z., R. Z., ich výpovede zaznamenať zákonným spôsobom, aby nevznikli pochybnosti ani o postupe pri vykonávaní týchto dôkazov a ani o obsahu výpovedí uvedených osôb na hlavnom pojednávaní. Až následne bude môcť súd prvého stupňa ich výpovede hodnotiť postupom podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Bez odstránenia vyššie naznačených procesných nedostatkov, nebude možné vo veci spravodlivo rozhodnúť, a preto krajský súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a okresnému súdu uložil, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.